

WP3 มิติการลดการเผาและจัดการไฟในพื้นที่ป่า

ประเด็นมุ่งเป้า: ประเทศไทยปลอดภัยจาก PM 2.5
กองก่องส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม

มิตินำดำเนินงาน: มิตินำลดการเผาและจัดการไฟในพื้นที่ป่า

คณะทำงานพิจารณาข้อเสนอโครงการฯ
มีมติให้ความเห็นชอบต่อโครงการ
ในการประชุม ครั้งที่ ..1/2568.....
เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2568

ชื่อโครงการ: การใช้ความรู้และนวัตกรรมจัดการไฟป่าในการเสริมสร้างอสมัครป้องกันไฟป่าหมอกควันจังหวัดลำพูนและจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ชื่อหัวหน้าโครงการ : นางวันเพ็ญ พรินทรากุล

หน่วยงานที่สังกัด: สถาบันวิจัยทรัพยากร

พื้นที่ดำเนินการ (ตำบล อำเภอ จังหวัด) :

ต.ศรีวิชัย ต.แม่ตืน อ.ลี้ และ ต.บ้านโฮ้ง ต.ป่าพลู อ.บ้านโฮ้ง จ.ลำพูน
และต.แม่สะเรียง ต.แม่มวยม และ ต.แม่เหาะ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน

การตอบเป้าหมายเชิงกลยุทธ์:

ลดจำนวน Hotspot (จากแหล่งกำเนิดฝุ่น PM2.5 จากการเผาในที่โล่งที่ไม่ได้รับอนุญาตไม่ให้เกิน 5,000 จุด/ปี : ลดจุด Hotspot ในพื้นที่เป้าหมาย ดังนี้

- 1.อ.ลี้ จ.ลำพูน จำนวน 154 จุด/ปี
- 2.อ.บ้านโฮ้ง จ.ลำพูน จำนวน 106 จุด/ปี
- 3.อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน จำนวน 426 จุด/ปี

กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์ : แกนนำชุมชน อาสาสมัคร และหน่วยงานภาครัฐและเอกชนใน 75 ชุมชน และประชาชนในพื้นที่เป้าหมายจำนวนทั้งหมด 69,398 คน .

หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง/ร่วมดำเนินการ:

- 1.อปท.ได้แก่ ทต.แม่ตืน,ทต.ศรีวิชัย อบต.เวียงแก้ว อ.ลี้ อบต.ป่าพลู อบต.เวียงแก้ว อ.บ้านโฮ้ง จ.ลำพูน และทต.แม่ สะเรียง ทต.แม่มวยม และ อบต.แม่เหาะ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน
- 2.หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ ที่ว่าการ อ.ลี้ อ.บ้านโฮ้ง จ.ลำพูน ที่ว่าการ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน

			Outcome / ผลลัพธ์		
Input / นวัตกรรม	Process / กระบวนการ	Output / ผลผลิต	User / ผู้ใช้ประโยชน์	การเปลี่ยนแปลง / Change	Impact / ผลกระทบ
- สถานการณ์และผลกระทบไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละออง - ทนเดิมพื้นที่ แกนนำและเครือข่ายผ่านกระบวนการวิจัย - ความรู้และนวัตกรรมพื้นที่ต้นแบบ 4 แห่ง - ฐานข้อมูลชุมชน - การสนับสนุนของหน่วยงานในท้องถิ่น - โอกาสการขยายผลความร่วมมือของชุมชน หน่วยงานในและนอกพื้นที่	- ทบทวนความรู้และนวัตกรรมของพื้นที่ต้นแบบ 4 แห่ง เพื่อออกแบบหลักสูตรการถ่ายทอด - การถ่ายทอดความรู้ให้กับอาสาสมัครฯในการป้องกันและแก้ไขไฟป่าฯด้วยการอบรม ดูงาน แลกเปลี่ยน (เชิงปฏิบัติการในแต่ละพื้นที่) - การปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่าฯ - พัฒนาระเบียบข้อบังคับการจัดการป่าชุมชน - การยกระดับความรู้เพื่อการจัดทำนโยบายสาธารณะจังหวัด	- ความรู้และนวัตกรรมของพื้นที่ต้นแบบที่เหมาะสมกับพื้นที่เป้าหมาย - การปฏิบัติการการป้องกันและแก้ไขไฟป่าฯของอาสาสมัครฯ/แกนนำหน่วยงาน (จัดทำฝ่ายในพื้นที่ป่าชุมชน จำนวน 75 แห่ง การปฏิบัติการป้องกันและแก้ไข เช่น แนวกันไฟ การดับไฟ - เกิดเครือข่ายชุมชน อาสาสมัคร แกนนำ และหน่วยงาน ฯ - การพัฒนาและปรับปรุงระเบียบ/ข้อบังคับการจัดการฯ	-แกนนำชุมชน/หน่วยงาน ในพื้นที่ 75 ชุมชน (ลำพูนและแม่ฮ่องสอน) -ประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย ในพื้นที่ ต.ศรีวิชัย ต.แม่ตืน อ.ลี้ จ.ลำพูน และ ต.ป่าพลู ต.บ้านโฮ้ง อ.บ้านโฮ้ง จ.ลำพูน และต.ม.สะเรียง ต.แม่มวยม และต.แม่เหาะ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	-การแก้ไขปัญหไฟป่าฯ สอดคล้องกับทุกฝ่าย -ความร่วมมือ/บูรณาการของชุมชน แกนนำชุมชน อาสาสมัคร ฯ หน่วยงานองค์กรในการป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่าหมอกควัน -เกิดแหล่งเรียนรู้ -ฐานข้อมูล(พืชอาหาร/สมุนไพร) -บทความวิชาการ	- ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม เกิดการขยายผลความรู้ไปกับชุมชน หน่วยงานองค์กรอื่น ๆ - ด้านเศรษฐกิจ เกิดการลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มรายได้จากฐานทรัพยากรอาหารที่ได้จากป่าชุมชนเป็นการพึ่งตนเองในด้านเศรษฐกิจ และการส่งเสริมการท่องเที่ยว - ด้านนโยบาย นโยบาย/แผนการป้องกันแก้ไขปัญหไฟป่าหมอกควันของจังหวัดลำพูน และหน่วยงาน อปท. และการกำหนดนโยบายสาธารณะของจังหวัดลำพูนผ่านกระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัดลำพูน

กิจกรรม/กระบวนการ

กิจกรรมวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

กิจกรรมวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

(1) การจัดเวทีการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ประเด็นมุ่งเป้า: ประเทศไทยปลอดภัยจาก PM 2.5

มิตินำดำเนินงาน: มิตินำลดการเผาและจัดการไฟในพื้นที่ป่า

คณะทำงานพิจารณาข้อเสนอโครงการ
มีมติให้ความเห็นชอบต่อโครงการ
ในการประชุม ครั้งที่ ..1/2568....
เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2568

ชื่อโครงการ: การศึกษาวิจัยสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้อาสาชุมชนจัดการฝุ่นควันและไฟป่าลุ่มน้ำสายหลักจากมิตินำปัญหามลพิษทางอากาศ จังหวัดเชียงราย

ชื่อหัวหน้าโครงการ : ผศ.ดร. สุวิธาน พัฒนาไพรวัลย์

หน่วยงานที่สังกัด: มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

พื้นที่ดำเนินการ

1. ต.ศรีคำ อ.แม่จัน จ.เชียงราย
2. ต.ดอยฮาง, ต.แม่ยาว อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย
3. ต.ท่าก้อ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย

การตอบเป้าหมายเชิงกลยุทธ์:

ลดจำนวน Hotspot (จากแหล่งกำเนิดฝุ่น PM2.5 จากการเผาในที่โล่งที่ไม่ได้รับอนุญาตไม่เกิน 5,000 จุด/ปี : ลดจุด Hotspot ในพื้นที่เป้าหมาย ดังนี้

- 1) อำเภอแม่จัน 30 จุด/ปี
- 2) อำเภอเมืองเชียงราย 70 จุด/ปี
- 3) อำเภอแม่สรวย 80 จุด/ปี

กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์ :

1. ชุมชนชนเผ่าในพื้นที่ลุ่มน้ำสายหลัก
2. ผู้นำชุมชนและองค์กรท้องถิ่น
3. นักวิชาการและหน่วยงานวิจัย
4. หน่วยงานภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)
5. เกษตรกรและผู้ประกอบการในพื้นที่
6. ประชาชนทั่วไปในจังหวัดเชียงรายและพื้นที่ใกล้เคียง

หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง/ร่วมดำเนินการ:

1. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 2 (เชียงราย)
2. ส่วนควบคุมและปฏิบัติการไฟป่า สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย
3. กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ., อบต.)
4. โครงการจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนากฎหมายพิบัติทางธรรมชาติในเขตภาคเหนือตอนบน
5. มูลนิธิกระจกเงา
6. สมาคมเพื่อลมหายใจ

Input / นวัตกรรม	Process / กระบวนการ	Output / ผลผลิต	Outcome / ผลลัพธ์		Impact / ผลกระทบ
			User / ผู้ใช้ประโยชน์	การเปลี่ยนแปลง / Change	
- ข้อมูลเกี่ยวกับฝุ่นควันและไฟป่าจากแหล่งภูมิปัญญาชนเผ่า - การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน - เทคโนโลยีและเครื่องมือวัดคุณภาพอากาศ - การฝึกอบรมและคู่มือการจัดการฝุ่นควันและไฟป่า	- เก็บรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น - จัดตั้งเครือข่ายอาสาชุมชนเพื่อถ่ายทอดความรู้ - พัฒนาสื่อการเรียนรู้ เช่น คู่มือ วิดีโอ เวิร์กช็อป - ทดลองใช้เทคโนโลยีการจัดการฝุ่นควันและไฟป่าในพื้นที่นำร่อง	- เครือข่ายอาสาชุมชนที่มีความรู้ในการจัดการฝุ่นควันและไฟป่า - พื้นที่ต้นแบบ 28 ชุมชน - รายงานสรุปและองค์ความรู้ที่สามารถนำไปขยายผลต่อได้ - การเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์และออฟไลน์	- ชุมชนในพื้นที่ได้รับความรู้และตระหนักถึงการจัดการฝุ่นควันและไฟป่า - หน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้สนับสนุนนโยบาย เช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	- ชุมชนมีแนวทางการเผาป่าและการจัดการฝุ่นควันอย่างมีประสิทธิภาพ - การใช้ภูมิปัญญาชนเผ่าถูกบูรณาการกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ - ลดจำนวนจุดความร้อน (Hotspot) และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของชุมชน	- คุณภาพอากาศในพื้นที่ดีขึ้น ลดปัญหาฝุ่น PM 2.5 - ชุมชนมีแนวทางที่ยั่งยืนในการจัดการไฟป่าและฝุ่นควัน - โมเดลการจัดการสามารถขยายไปยังพื้นที่อื่นได้ - ลดค่าใช้จ่ายของภาครัฐในการแก้ปัญหาฝุ่นควันและไฟป่าในระยะยาว

ประเด็นมุ่งเป้า: ประเทศไทยปลอดภัยจาก PM 2.5

มิตินำดำเนินงาน: มิตินำลดการเผาและจัดการไฟในพื้นที่ป่า

คณะทำงานพิจารณาข้อเสนอโครงการฯ
มีมติให้ความเห็นชอบต่อโครงการ
ในการประชุม ครั้งที่ ..1/2568.....
เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2568

ชื่อโครงการ: การพัฒนาและเนนศักยภาพอาสาสมัครป้องกันไฟป่า ด้วยการใช้ความรู้และนวัตกรรมเพื่อการจัดการไฟป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืนจาก

พื้นที่นำร่องสู่พื้นที่ขยายผล ในจังหวัดลำปาง

ชื่อหัวหน้าโครงการ : นายชาญ อุตริยะ

หน่วยงานที่สังกัด: พี่เลี้ยงงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จังหวัดลำปาง

พื้นที่ดำเนินการ: จ.ลำปาง ในพื้นที่ 12 ตำบล ได้แก่ 1.ต.สบลื่น 2.ต.วังทอง (อ.วังเหนือ) 3.ต.เมืองมาย (อ.แจ้ห่ม) 4.ต.บ้านร้อง 5.ต.บ้านหวด 6.ต.บ้านฮ่อน 7.ต.หลวงใต้ (อ.งาว) 8.ต.บ้านขอ (อ.เมืองปาน) 9.ต.นิคมพัฒนา 10.ต.บ้านคำ (อ.เมืองลำปาง) 11.ต.นาสัก (อ.แม่เมะ) 12.ต.แม่มอก (อ.เถิน)...

การตอบเป้าหมายเชิงกลยุทธ์:

ลดจำนวน Hotspot (จากแหล่งกำเนิดฝุ่น PM2.5 จากการเผาในที่โล่งที่ไม่ได้รับอนุญาต ไม่ให้เกิน 5,000 จุด/ปี : ลดจุด Hotspot ในพื้นที่จังหวัดลำปาง ดังนี้

อ.วังเหนือ ลด 32 จุด อ.เมืองลำปาง ลด 47 จุด

อ.แจ้ห่ม ลด 76 จุด อ.แม่เมะ ลด 118 จุด

อ.งาว ลด 103 จุด อ.เถิน ลด 70 จุด

อ.เมืองปาน ลด 23 จุด รวมลดจำนวน Hotspot ในพื้นที่ จ.ลำปาง 469 จุด

กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์

ชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย, สมาคมเพื่อการเรียนรู้ป่าชุมชนจังหวัดลำปาง, เครือข่ายป่าชุมชนจังหวัดลำปาง, สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จ. ลำปาง, สำนักงาน สิ่งแวดล้อม และควบคุม มลพิษ ที่ 2 (ลป),

สำนักจัดการป่าไม้ ที่ 3 (ลป) ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน ที่ 9 (ลป)

หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง/ร่วมดำเนินการ:

(1) สมาคมเพื่อการเรียนรู้ป่าชุมชนจังหวัดลำปาง

(2) เครือข่ายป่าชุมชนจังหวัดลำปาง

(3) บริษัทปูนซิเมนต์ลำปาง

(4) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขอ อำเภอเมืองปาน

(5) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปาง

(6) สำนักงาน สิ่งแวดล้อม และ ควบคุม มลพิษ ที่ 2 (ลำปาง)

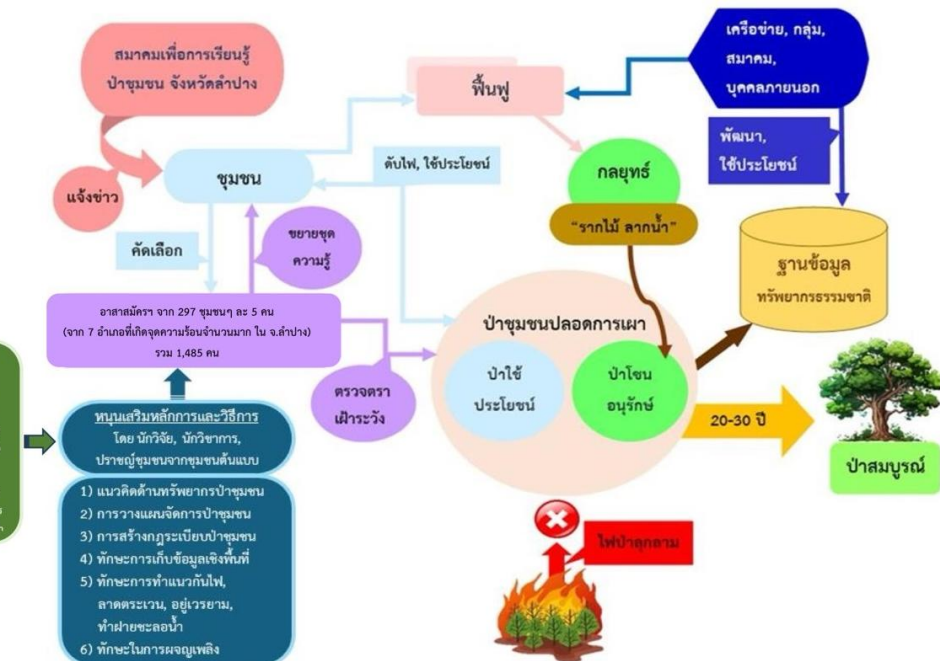
(7) สำนักจัดการป่าไม้ ที่ 3 (ลำปาง)

(8) ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน ที่ 9 (ลำปาง)

(9) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : SET

(9) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (นักวิชาการในทีมวิจัย)

นวัตกรรม	กระบวนการ	ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลกระทบ
			User / ผู้ใช้ประโยชน์ / การเปลี่ยนแปลง / Change	
- การบริหารจัดการแนวป้องกันไฟป่า - การใช้พื้นที่เกษตรไร่มวนเวียนที่ใช้ไฟอย่างมีความรับผิดชอบ - การใช้องค์ความรู้การเลี้ยงผึ้งเพื่อดูแลไฟป่า - กลไกคณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน	- อบรมเชิงปฏิบัติการเสริมทักษะการเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ให้กับอาสาสมัครดับไฟป่า - อบรมเชิงปฏิบัติการการทำแนวกันไฟ การลาดตระเวน/อยู่เวรยาม และการทำฝายชะลอน้ำ - อบรมเชิงปฏิบัติการทักษะในการผจญเพลิงให้กับอาสาสมัคร	1.ฐานข้อมูลพันธุ์ไม้สำคัญในพื้นที่ป่าชุมชน 297 แห่ง 2.แนวทางการลดปริมาณเชื้อเพลิง ในพื้นที่ป่าชุมชน 3.จำนวนอาสาสมัครดูแลไฟป่าของชุมชน 1,485 คน	- ชุมชนได้รับความรู้และทักษะในการจัดการผืนคว้นและไฟป่า - เกิดอาสาสมัครและกลไกในการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน - ได้แผนการจัดการไฟป่าระดับชุมชนและระดับลุ่มน้ำ	- ลดการเกิดไฟป่า และจำนวนจุด Hotspot ในพื้นที่เป้าหมาย - การฟื้นตัวของป่าจากการไม่เกิดไฟไหม้ป่า - ความเข้มแข็งของชุมชนในการดูแลป่าชุมชนและการจัดการไฟป่า

ประเด็นมุ่งเป้า: ประเทศไทยปลอดภัยจาก PM 2.5

มิตินำดำเนินงาน: มิตินำลดการเผาและจัดการไฟในพื้นที่ป่า

คณะทำงานพิจารณาข้อเสนอโครงการฯ
มีมติให้ความเห็นชอบต่อโครงการ
ในการประชุม ครั้งที่ ..1/2568.....
เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2568

ชื่อโครงการ: การพัฒนาระบบการจัดการไฟป่า และความแห้งแล้งในพื้นที่เสี่ยงสูงภาคเหนือตอนบน โดยใช้เทคโนโลยีช่วยตัดสินใจและทฤษฎีป่าเปียก

ชื่อหัวหน้าโครงการ : ผศ.ปริญญาวัฒน์ ธนศิริเจริญชัย

หน่วยงานที่สังกัด: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

พื้นที่ดำเนินการ ตำบลขุนยวม อำเภอยะหริ่ง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
และ ตำบลน้ำมวบ อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

การตอบเป้าหมายเชิงกลยุทธ์:

ลดจำนวน **Hotspot** (จากแหล่งกำเนิดฝุ่น **PM2.5** จากการเผาในที่โล่งที่ไม่ได้รับอนุญาตไม่เกิน 5,000 จุด/ปี : ลดจุด **Hotspot** ในพื้นที่เป้าหมาย
ดังนี้ ในเขตป่าตำบลขุนยวม อำเภอยะหริ่ง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ลดลง 180 จุด
และตำบลน้ำมวบ อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ลดลง 200 จุด

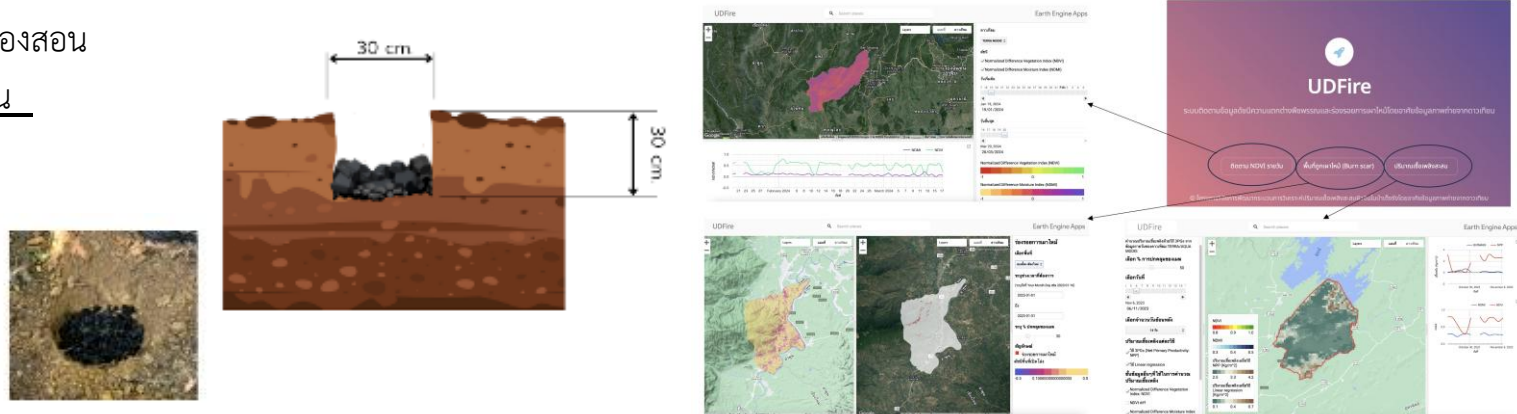
กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์ :

ชาวบ้านในพื้นที่ชุมชนบ้านสะเปเต ตำบลขุนยวม อำเภอยะหริ่ง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
และ ชุมชนบ้านสาเล ตำบลน้ำมวบ อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน จำนวน 40 คน

หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง/ร่วมดำเนินการ:

สำนักงานป่าไม้, กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, สำนักงานป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย, องค์การบริหารส่วนตำบล

Input / นวัตกรรม	Process / กระบวนการ	Output / ผลผลิต	Outcome / ผลลัพธ์		Impact / ผลกระทบ
			User / ผู้ใช้ประโยชน์	การเปลี่ยนแปลง / Change	
ระบบช่วยตัดสินใจบริหารจัดการเชื้อเพลิง และความแห้งในป่าผลัดใบ	ดึงภาพถ่ายจากดาวเทียมวิเคราะห์ค่าดัชนีและประมวลผลสู่ปริมาณเชื้อเพลิงสะสมผิวดิน และพิกัดที่มีความแห้งแล้งสูง	ฐานข้อมูลเพื่อช่วยตัดสินใจกำหนดช่วงเวลาและพิกัดที่เหมาะสมในการชิงเผา 1 ระบบ	เกิดแนวทางการจัดการความแห้งแล้งบนฐานทฤษฎีป่าเปียกอย่างมีประสิทธิภาพ	เกิดกระบวนการชิงเผาจัดการเชื้อเพลิงก่อนเข้าช่วงห้ามเผาอย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักวิชาการ	ลดการเกิดไฟป่า และจำนวนจุด Hotspot ในพื้นที่ป่าผลัดใบ
เทคนิคสร้างหลุมดักความชื้นร่วมกับถ่านบารุงดิน	สร้างหลุมที่บริเวณหน้าดินในป่าผลัดใบ และใช้ถ่านบารุงดินที่ได้จากการจัดการขมวลในป่าฝักกลบ	ได้องค์ความรู้และเทคนิคการจัดการความแห้งแล้งในป่าผลัดใบ 1 กระบวนการ	ชุมชน และหน่วยงาน Function ด้านไฟป่า	เกิดแนวทางการจัดการความแห้งแล้งบนฐานทฤษฎีป่าเปียกอย่างมีประสิทธิภาพ	เพิ่มความชื้นในพื้นที่เสี่ยง แก้ไขปัญหาไฟป่าอย่างยั่งยืน

ประเด็นมุ่งเป้า: ประเทศไทยปลอดภัยจาก PM 2.5

มิตินำดำเนินงาน: มิตินำลดการเผาและจัดการไฟในพื้นที่ป่า

คณะทำงานพิจารณาข้อเสนอโครงการ
มิตินำให้ความเห็นชอบต่อโครงการ
ในการประชุม ครั้งที่ ..1/2568.....
เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2568

ชื่อโครงการ: **รูปแบบการบริหารจัดการไฟป่าแบบบูรณาการเพื่อลด PM 2.5 โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และกระบวนการมีส่วนร่วมของสังคมในจังหวัดลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน**

ชื่อหัวหน้าโครงการ : ดร.กรต เหล็กสมบูรณ์ หน่วยงานที่สังกัด: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พื้นที่ดำเนินการ: อ.ลี้ จ.ลำพูน, อ.งาว จ.ลำปาง, ต.ผาบ่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน

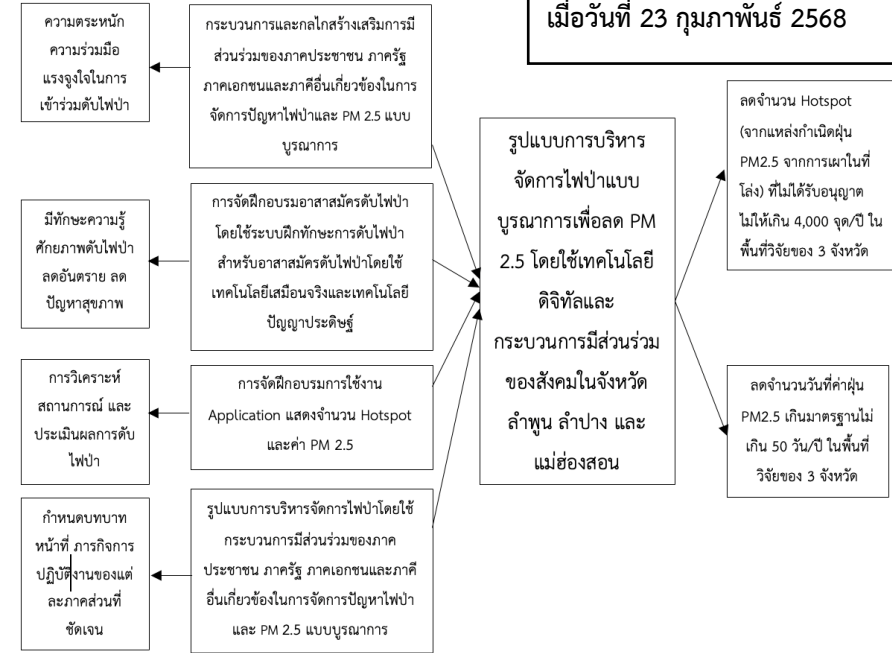
การตอบเป้าหมายเชิงกลยุทธ์:

- 1.ลดจำนวนวันที่ค่าฝุ่น PM 2.5 เกินมาตรฐาน ไม่เกิน 50 วัน/ปี ในพื้นที่วิจัยของ 3 จังหวัด
- 2.ลดจำนวน Hotspot (จากแหล่งกำเนิดฝุ่น PM2.5 จากการเผาในที่โล่งที่ไม่ได้รับอนุญาตไม่ให้เกิน 5,000 จุด/ปี : ลดจุด Hotspot ในพื้นที่เป้าหมาย ดังนี้
 1. จ.ลำพูน (ต.ดงดำ ต.บ้านก้อ อ.ลี้) ลด200 จุด
 2. จ.ลำปาง (ต.บ้านโป่ง ต.นาแก ต.บ้านอ้อน อ.งาว) 200 จุด
 3. จ.แม่ฮ่องสอน (ต.ผาบ่อง อ.เมืองแม่ฮ่องสอน) ลด400 จุด**รวมลดจำนวน Hotspot ในพื้นที่ จ.ลำปาง 469 จุด**

- กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์ :** 1.อาสาสมัครและเจ้าหน้าที่ดับไฟป่าใน อ.ลี้ จ.ลำพูน จำนวน 100 คน
2. อาสาสมัครและเจ้าหน้าที่ดับไฟป่าใน อ.งาว จ.ลำปาง จำนวน 900 คน 3.อาสาสมัครและเจ้าหน้าที่ดับไฟป่าใน ต.ผาบ่อง จ.แม่ฮ่องสอน จำนวน 360 คน

หน่วยงานเกี่ยวข้อง/ร่วมดำเนินการ:

- 1.หน่วยงานรัฐในพื้นที่วิจัย ได้แก่ อปท.ฝ่ายควบคุมไฟป่า กรมป่าไม้ ศูนย์ปฏิบัติการไฟป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา รพสต. หรือโรงพยาบาล
- 2.ภาคเอกชน ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจในพื้นที่บริษัทห้างร้าน หรือสถานประกอบการอื่น ๆ ที่สนใจและต้องการสนับสนุน

นวัตกรรม	กระบวนการ	ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลกระทบ
รูปแบบการบริหารจัดการไฟป่าแบบบูรณาการเพื่อลด PM 2.5 โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและกระบวนการมีส่วนร่วมของสังคมในจังหวัดลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน	1. การพัฒนากระบวนการและกลไกสร้างเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคีอื่นในการจัดการปัญหาไฟป่าและ PM 2.5 แบบบูรณาการ 2. การจัดฝึกอบรมอาสาสมัครดับไฟป่าโดยใช้ระบบฝึกทักษะการดับไฟป่าสำหรับอาสาสมัครดับไฟป่าโดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ 3. การจัดฝึกอบรมการใช้งาน Application แสดงจำนวน Hotspot และค่า PM 2.5 4. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการไฟป่าโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคีอื่นเกี่ยวข้องในการจัดการปัญหาไฟป่าและ PM 2.5 แบบบูรณาการ	1. ได้กระบวนการและกลไกสร้างเสริมการมีส่วนร่วม 2. อาสาสมัครมีทักษะดับไฟป่าที่มีประสิทธิภาพ 3. ความสามารถในการใช้งาน Application แสดงจำนวน Hotspot และค่า PM 2.5 4. รูปแบบการบริหารจัดการไฟป่าโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคีอื่นเกี่ยวข้อง	1. ลดจำนวนวันที่ค่าฝุ่น PM 2.5 เกินมาตรฐาน ไม่เกิน 50 วัน/ปี ในพื้นที่วิจัยของ 3 จังหวัด 2. ลดจำนวน hotspot ในพื้นที่วิจัยของ 3 จังหวัด ไม่ให้เกิน 4,000 จุด/ปี	1. การบริหารจัดการไฟป่ามีประสิทธิภาพซึ่งจะช่วยให้ประเทศไทยปลอดภัยจาก PM 2.5 2. ลดความรุนแรงจากปัญหาไฟป่า ทั้งจำนวน hotspot ปริมาณฝุ่น PM 2.5 3. งบประมาณของประเทศเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาไฟป่าและปัญหา PM 2.5 ลดลง 4. สามารถนำรูปแบบการบริหารจัดการไฟป่าแบบบูรณาการไปใช้ในพื้นที่อื่น ๆ ที่ประสบปัญหาไฟป่าและ PM 2.5

ประเด็นมุ่งเป้า: ประเทศไทยปลอดภัยจาก PM 2.5

มิตินำดำเนินงาน: มิตินำลดการเผาและจัดการไฟในพื้นที่ป่า

คณะทำงานพิจารณาข้อเสนอโครงการฯ
มีมติให้ความเห็นชอบต่อโครงการ
ในการประชุม ครั้งที่ ..1/2568.....
เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2568

ชื่อโครงการ: โครงการพัฒนาระบบตรวจจับและเฝ้าระวังไฟป่าแบบครบวงจร

ชื่อหัวหน้าโครงการ: รศ.ดร.ปานใจ ธารทัศนวงศ์

หน่วยงานที่สังกัด: มหาวิทยาลัยศิลปากร

พื้นที่ดำเนินการ (ตำบล อำเภอ จังหวัด):

อุทยานแห่งชาติแม่ยม ต.เตาปูน และ ต.สะเอียบ อ.สอง จ.แพร่

การตอบเป้าหมายเชิงกลยุทธ์

ลดจำนวน Hotspot (จากแหล่งกำเนิดฝุ่น PM2.5 จากการเผาในที่
โล่งที่ไม่ได้รับอนุญาตไม่เกิน 5,000 จุด/ปี : ลดจุด Hotspot ใน
พื้นที่เป้าหมาย ดังนี้

ลดจำนวน Hotspot จำนวน 200 จุด/ปี ของอุทยานแห่งชาติแม่ยม
(อ.สอง จ.แพร่)

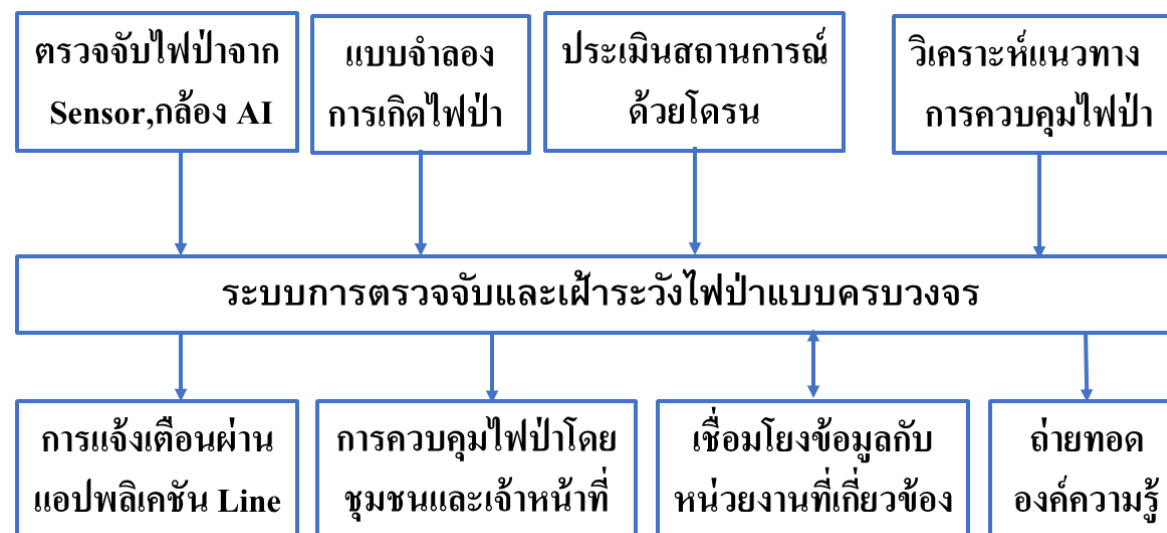
กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์:

เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติแม่ยม เจ้าหน้าที่ ปก. ในองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น (อบต.เตาปูน และ อบต.สะเอียบ) ชุมชนใน ต.เตาปูน
และ ต.สะเอียบ

หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง/ร่วมดำเนินการ:

- อุทยานแห่งชาติแม่ยม
- อบต.เตาปูน และ อบต.สะเอียบ อ.สอง จ.แพร่

นวัตกรรม	กระบวนการ	ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลกระทบ
ระบบตรวจจับและ เฝ้าระวังไฟป่าแบบ ครบวงจร	1.สำรวจและติดตั้งเซ็นเซอร์และ พัฒนาแบบจำลองเพื่อรับ-ส่งข้อมูลไป ยังระบบตรวจจับฯ จำนวน 10 สถานี 2. ติดตั้งกล้องวงจรปิดที่ทำงานด้วย AI เพื่อระบุตำแหน่งที่เกิดไฟป่า 5 ชุด 3. ใช้โดรนบินสำรวจตำแหน่งที่เกิดไฟ 4. พัฒนาแอปพลิเคชันที่เชื่อมโยง ข้อมูลจากเซ็นเซอร์ กล้อง และโดรน เพื่อประเมินสถานการณ์และแนวทาง ในการควบคุมไฟป่าด้วย AI	1.เซ็นเซอร์ตรวจจับไฟป่า 2.กล้องวงจรปิด AI 3.ระบบวิเคราะห์ข้อมูล อัตโนมัติและแจ้งเตือน แบบเรียลไทม์ 4.รูปแบบการประเมิน สถานการณ์ไฟป่าด้วยโด รน 5.พัฒนาแอปพลิเคชัน ตรวจจับและเฝ้าระวังไฟ ป่าแบบครบวงจร	1.ตรวจจับไฟป่าได้อย่าง รวดเร็ว ลดระยะเวลาการ ควบคุมไฟป่า และ Hotspot 2.ลดความเสียหายของ ทรัพยากรป่าไม้และ สิ่งแวดล้อม 3.ลดจำนวนชุมชนผู้ได้รับ ผลกระทบจากไฟป่า 4.เพิ่มประสิทธิภาพในการ จัดการและควบคุมไฟป่า	1.ลดปัญหาฝุ่นละออง ขนาดเล็ก (PM2.5) 2.ลดการปล่อยก๊าซ เรือนกระจก 3.การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม 4.ลดงบประมาณใน การดับไฟป่าและฟื้นฟู ป่าไม้

ประเด็นมุ่งเป้า: ประเทศไทยปลอดภัยจาก PM2.5

มิติการดำเนินงาน: WP3 มิติการลดการเผาและจัดการไฟในพื้นที่ป่า

WP3-3

กอง/กลุ่ม/ภารกิจ: ภัท.

ชื่อโครงการ: แนวทางป้องกันและควบคุมไฟป่าร่วมกับการทำเกษตรกรรมที่เหมาะสมเพื่อการบริหารจัดการสมดุลของป่าและน้ำอย่างยั่งยืน

ชื่อหัวหน้าโครงการ : ผศ. ดร.ภาณุวัฒน์ ปิ่นทอง

หน่วยงานที่สังกัด: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

คณะทำงานแผนงานเป้าหมายสำคัญตามยุทธศาสตร์ ววน. ประเด็น ประเทศไทยปลอดภัยจาก PM2.5 (เป้าหมาย 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน) ดานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
มีมติให้ความเห็นชอบต่อโครงการในการประชุม ครั้งที่ 1/2568
เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2568

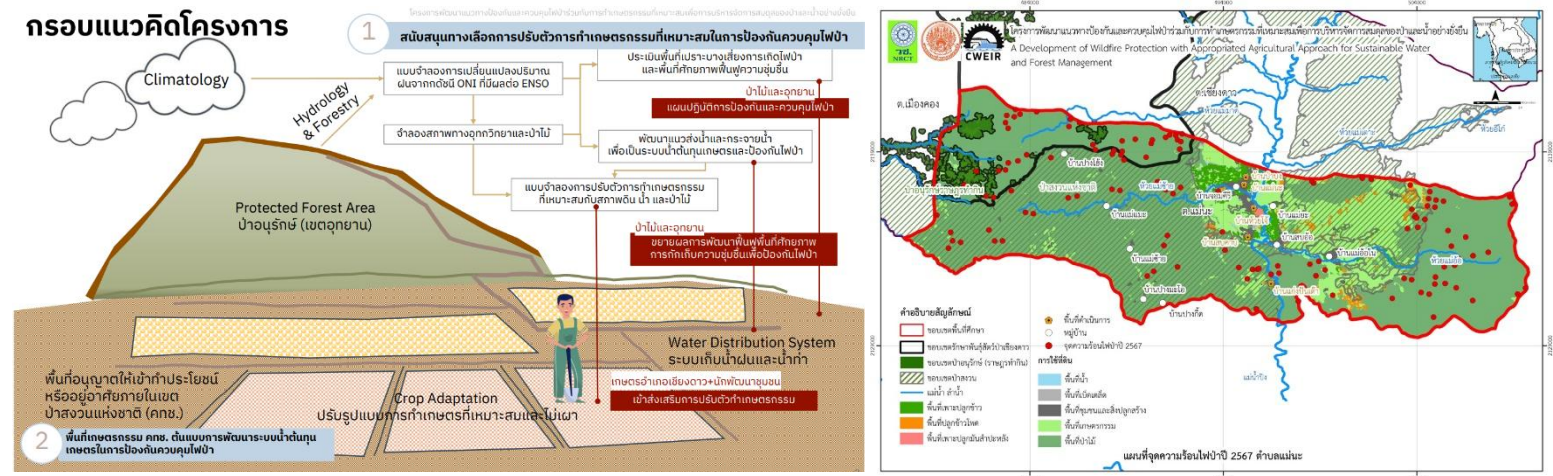
พื้นที่ดำเนินการ (ตำบล อำเภอ จังหวัด)
บ้านแก่งปันเต้า, บ้านสบคาบ, บ้านห้วยโจ้, บ้านแม่นะ, และบ้านป่าบง
ตำบลแม่นะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

การตอบเป้าหมายเชิงกลยุทธ์: (ระบุจำนวน เชิงปริมาณ)
1. ลดจำนวน Hotspot ที่ไม่ได้รับอนุญาตไม่เกิน 5,000 จุด/ปี (ลดลง 5 จุด จาก baseline ดาวเทียม MODIS 29 จุด)

กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์
เกษตรกรในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีการทำเกษตรกรรมได้รับอนุญาตให้เข้าใช้ประโยชน์ (คทช.) จำนวน 13 หมู่บ้าน ในตำบลแม่นะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

- หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง/ร่วมดำเนินการ:
- ส่วนจัดการป่าชุมชน ส่วนจัดการที่ดินป่าไม้ สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 (เชียงใหม่)
 - สถานีควบคุมไฟป่าเชียงดาว ศูนย์ปฏิบัติการไฟป่า จ.เชียงใหม่ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
 - เกษตรกรอำเภอเชียงดาว จ.เชียงใหม่
 - ประธานสภาเกษตรกรและผู้นำชุมชนในพื้นที่ดำเนินการ ต.แม่นะ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่

Input / นวัตกรรม	Process / กระบวนการ	Output / ผลผลิต	Outcome / ผลลัพธ์		Impact / ผลกระทบ
			User / ผู้ใช้ประโยชน์	การเปลี่ยนแปลง / Change	
1. แนวทางในการปรับตัวการทำเกษตรกรรมที่เหมาะสมกับสภาพดิน น้ำ และป่าไม้ 2. แบบจำลองอุทกวิทยาและป่าไม้	1. ถ่ายทอดนวัตกรรมให้กับกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีการทำเกษตรกรรมได้รับอนุญาตให้เข้าใช้ประโยชน์ (คทช.) 2. จัดทำแนวส่งส่งน้ำและกระจายน้ำเพื่อทำการเกษตรและเป็นแนวกันไฟธรรมชาติ 3. ส่งเสริมการปรับการทำเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับสภาพดิน น้ำ และป่าไม้	ลดจำนวน Hotspot ที่ไม่ได้รับอนุญาตในพื้นที่ตำบลแม่นะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ไม่เกิน 5,000 จุด/ปี (ลดลง 5 จุด จาก baseline ดาวเทียม MODIS 29 จุด)	เกษตรกรและผู้นำชุมชนในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีการทำเกษตรกรรมได้รับอนุญาตให้เข้าใช้ประโยชน์ (คทช.) ตำบลแม่นะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	เกษตรกรปรับการทำเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และลดการเผา (มีน้ำใช้เพียงพอในการเพาะปลูก)	- ทำให้คุณภาพอากาศในพื้นที่ดีขึ้น - ประชาชนเพิ่มรายได้การทำเกษตรกรรมในพื้นที่ดำเนินการเขตป่าสงวนแห่งชาติ - ประชาชนช่วยดูแลป่า

ประเด็นมุ่งเป้า: ประเทศไทยปลอดภัยจาก PM2.5

มติการดำเนินงาน: WP3 มติการลดการเผาและจัดการไฟในพื้นที่ป่า

WP3-2

คณะทำงานแผนงานเป้าหมายสำคัญ
ตามยุทธศาสตร์ ววน. ประเด็น ประเทศไทย
ปลอดภัยจาก PM2.5 (เป้าหมาย 8
จังหวัดภาคเหนือตอนบน) ด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
มิตินี้ให้ความเห็นชอบต่อโครงการ
ในการประชุม ครั้งที่ 1/2568
เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2568

กอง/กลุ่ม/ภารกิจ: กท.

ชื่อโครงการ: การใช้เห็ดป่าไมคอร์ไรซาเพื่อแก้ปัญหาไฟป่าหมอกควันอย่างยั่งยืน

ชื่อหัวหน้าโครงการ : ผศ. ดร. จิตรตรา เพ็ญเขียว

หน่วยงานที่สังกัด: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พื้นที่ดำเนินการ (ตำบล อำเภอ จังหวัด)

1. อ. ไชยปราการ อ.ฝาง อ.แม่อาย จ.เชียงใหม่
2. อ.เวียงสา อ.น่าน อ.นาหมื่น อ.บัว อ.ทุ่งช้าง อ.ภูเพียง จ.น่าน
3. อ.แม่อาย อ.เมือง อ.พาน อ.ป่าแดด อ.เวียงป่าเป้า อ.เชียงของ จ.เชียงราย
4. อ.ปาย อ.ขุนยวม อ.เมือง อ.แม่อาย อ.แม่สะเรียง อ.ปางมะผ้า อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน
5. อ.เมือง อ.ภูกามยาว อ.แม่ใจ จ.พะเยา
6. อ.เถิน อ.สบปราบ จ.ลำปาง

การตอบเป้าหมายเชิงกลยุทธ์: (ระบุจำนวน เชิงปริมาณ)

1. ลดจำนวน Hotspot ที่ไม่ได้รับอนุญาตในพื้นที่ดำเนินการ ไม่ให้เกิน 5,000 จุด/ปี (ลดลง 200 จุด จาก baseline ดาวเทียม MODIS 1,279 จุด)

กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์

1. ชุมชนในพื้นที่ท้องถิ่น
2. เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอและตำบล
3. เจ้าหน้าที่สำนักงานปศุสัตว์ที่ดิน
4. เจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้

หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง/ร่วมดำเนินการ:

1. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
2. กรมป่าไม้
3. กรมส่งเสริมการเกษตร
4. ทสจ.เชียงราย
5. สวนควบคุมไฟป่า สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ 15
6. กลุ่มอาสาดับไฟป่าชุมชน (จ.เชียงราย)
7. กอ.รมน แม่ฮ่องสอน

Input / นวัตกรรม	Process / กระบวนการ	Output / ผลผลิต	Outcome / ผลลัพธ์		Impact / ผลกระทบ
			User / ผู้ใช้ประโยชน์	การเปลี่ยนแปลง / Change	
หัวเชื้อเพื่อการเพาะเห็ด เผาะร่วมกับการปลูกไม้ป่า วงศ์ไม้ยาง	1. ถ่ายทอดนวัตกรรมให้กับชุมชนในพื้นที่ท้องถิ่นในพื้นที่ 6 จังหวัด 2. ติดตาม ให้คำแนะนำ และสนับสนุนหัวเชื้อเห็ดเผาะแก่กลุ่มผู้เข้าร่วมที่สนใจและมีความพร้อมไปใช้จริงในพื้นที่ของตนเอง/ป่าชุมชน/ร่วมกับกลุ่มเผาะถ้าไม่สำหรับปลูกป่าทดแทนในชุมชน	ลดจำนวน Hotspot ที่ไม่ได้ ได้รับอนุญาตในพื้นที่ ดำเนินการ ไม่ให้เกิน 5,000 จุด/ปี (ลดลง 200 จุด จาก baseline ดาวเทียม MODIS 1,279 จุด)	1. ชุมชนในพื้นที่ ท้องถิ่น 2. เจ้าหน้าที่เกษตร อำเภอและตำบล 3. เจ้าหน้าที่ สำนักงานปศุสัตว์ที่ดิน 4. เจ้าหน้าที่กรม อุทยานแห่งชาติ สัตว์ ป่า และพันธุ์พืช กรม ป่าไม้	1. ผลผลิตจากป่า (เห็ดเผาะ) เพิ่มขึ้น โดยไม่เผา 2. ประชาชนเห็น ประโยชน์ของไม้ป่า วงศ์ไม้ยาง (เป็นที่อยู่ ของเห็ด)	- ทำให้คุณภาพ อากาศในพื้นที่ดีขึ้น - ประเทศมีพื้นที่ป่า เพิ่มขึ้น ด้วยการ สร้างป่าชุมชน การ ปลูกป่าทดแทนใน สภาพป่าเสื่อม โทรม - สร้างรายได้ให้ ชุมชน

